

ADAMA XAFE RAFALƎ SARIYƎƎ DƎNTƎƎƎ

[Preamble]

A kolon fera, ibunadama xa lasiriya nun axa adamaya xafe rafalƎ non findixi yƎƎƎralui tigitigira, a bara masen won bƎ, a tinxinyi nun bƎƎƎ sa bara sƎnbƎ sƎto dunuya birin kui.

A kolon fera, adamaya xafe sariyƎƎ mu mabanbanxi han to i bunadama yira, nafe naniƎƎ xi funmalaya, gere, gbaloe nun misikine ya mu ƎƎnma. KƎnƎ xabirin bara na sariyƎƎ ratinmƎ, gbaloe ƎƎnmanƎ, gere ƎƎn, funmalaya nun misikine ya ƎƎn. I bunadamaya bara rasabati natƎ mui.

A kolon fera, adamaya xafe rafalƎ sariyƎƎ rasabatife findixi fe fanyi nan na, alanma ibunadamaya xun xa magaga mangƎ sanyi sariyƎƎla yira.

A kolon fera, a ƎamanƎƎ xa xanunteya sƎnbƎ sofe e bore tagi, sugandi fanyi nara.

A kolon fera, a O.N.U. xa masenyi, i bunadamaya sariyƎƎ tigitigi rasabati fe findixi xaxili fanyi nan na, alanmanƎ: ginƎ nun xamƎ xa suxu laxalƎ keren, a xa masen e bƎ, Ǝama xa yiriwƎ sƎnbƎƎteyafe sabui gbegbe lanxi e tan ma.

A kolon fera a ƎamanƎƎ naxe birin manaxi O.N.U. kui e bara nƎƎƎ tongo adamaya xafe rafalƎ sariyƎƎ ratinmƎ fera, na niyƎ manƎ ibunadamaya xa mabanban.

A kolon fera a birin lanmafe nara yi sariyƎƎ nun yi yƎƎƎra lui tide gbofe, na nƎmanƎ a niyƎde layidi ratinmƎ.

Malanyi xungbe bara amasen

ƎamanƎƎ xa yi masenyi adamadi suxukima Ǝama nun ƎamanƎƎ birin yira alako a lufera xun dƎƎ birin sondonyi ma xaranyinun lonni sabura, na binyƎ nun sariyƎƎ rasabatifera ƎamanƎƎ kui nun a farima.

SariyƎƎ singe (1)

Adamadie birin barixine e lan yƎƎƎralui kui, yƎƎƎ kolonyi nun yƎƎƎ suxu kima.

Fondoe nun faxamui na e bƎ boresuxu kima bariboreya fanyi kui.

Sariye solomananinde (9)

Ndende mulan a suxu tɔɲɛgɛ kui, amakankan xanamu boxi ma xandi ama.

Sariye funde (10)

Awayibiyaxi ibunadama xafe xa yaxandi alaxinɛra, alankɛnɛmaya kiti banxi tinxinyira, ayo nun ayalagi waxan naba.

Sariye fu nun keren nde (11)

1. Xa sikenteya bara rasiga adamadi ndema fe kobi rabafe nde xunma, ɲaxankatɛ yo mu daxa a bɛ sinden fo na fe yegi.
2. Mixi yo mulan axa makankan fendema naxan murotɔnxi boxi sariyɛɛ kui. ɲaxanketɛ gbɛtɛ fan mu dɔxɔ ama naxan dangi yi fera ba tɛmui ɲaxankatɛra.

Sariye fu nun firinde (12)

Birin nun a yɛtɛkan xafe raɲɛrɛki nara. Mixi ɲiya mu naxan yama. A na findi axa denbaya xafera, a lingira xa fera, xanamu a hayie xafera naxan a niɲɛma axa xɔrɛya nun a xa lasiriya nu mabere. Awayibiyaxi ibunadama bɛ, sariyɛ xa a xun magaga na fee ma.

Sariye fu nun saxannde (13)

1. Awayibixi mixi bɛ axa a sabatide sugandi anun axa ɲɛrɛ a sagora.
2. Adamadi birin nɔma kelide a baride a sa sabati boxi gbɛtɛ ma. A man gbilen xa ma gbilenfe.

Sariye fu nun naninde (14)

1. Xɔrɔ rɔɛ kui, daxa adamadi birin bɛ, axa siga boxi gbɛtɛ ma naxan nɔma arasɛnɛ de alako axa axun na kisi.

2. Na sariyε daxe exa raba tinxinyi fari, kirae fari naxan anijεma adamadi mulu tɔŋεεε kui O.N.U. sariyε tɔnyi dɔxi naxe ra.

Sariyε fu nun sulinde (15)

1. Adaxa adamadi birin bε sɔtɔ de fe ya xa i mini a bε.
2. Ndende mu daxe ixa ratɔn i sɔtɔ de xa fera, xanamu iratɔnfe sɔtɔde masara fera.

Sariyε fu nun senninde (16)

1. Xa ginε nun xame bara suda kamali, adaxa e xa futi raso e tagi, na mufa siŋɔxɔya ma, baride fema, xanamu dinε fema. A man daxe e bε, e yεtε xa denbaya rasabati. E man lan sariyε kima futi kui nun futi galife kui.
2. Futi mu nɔma sode fo ginε nun xame lan fe keren ma.
3. Nama xundε singe lanxi denbaya nan ma, adaxa na denbaya xun xa makanta nama nun mangasanyi yira.

Sariyε fu nun solofere nde (17)

1. Mixi nalu a keren ma xanamu nama nde kui, awayibiya xi a sɔtɔde xa lu a sago.
2. Funmalaya nde yo mulan axa adamadi sɔtɔse yira.

Sariyε fu nun soloma saxan nde (18)

Adamadi birin lan axa axa maŋɔxunyi masen a sagora, a xaxili rawali, a so dinε a sagora. Na sariyεe nɔma a nijεde adamadi dinε masara, a nɔma denxeniya de a keren xanamu nama yama lonni nun namunyie sabura.

Sariyε fu nun solomanani nde (19)

3. Ndende walima, awayibiyaxi a be axa musundi soto naxan noma axa denbaya bun tide, a yigi nun binye sa ma, a man no a malide sabu gbete soto fera naxan ibunadama xafe makanta ma.
4. Adaxa adamadi birin be axa walikce xa lanxunde nde yayilan e xa munafanyi xun magaga fera.

Sariye muxejen nun naninde (24)

Malabui nun naxe-naxe daxa adamadi birin be a man daxa a be axa wali temui xa sugandi, malabui waxatie xa lu a be a naxee sare sotoma.

Sariye muxejen nun suli nde (25)

1. Adaxa adamadi birin be axa sabati soto alako axa santeya xa makanta. A tan nun axa denbaya xa yiriwe soto donse fe kima, sosefe, lingirafe, saribafe anun ibunadama xafe yayiba fe nax an fan a be. A xun xa makanta xa bara fura, xa lanyuri bara a soto, xa bara fori, xa muna walide, xa kaje gine nora xanamu fere yo muna ayi naxan axa mantoroli bama.
2. Mali wayibiyaxi ne dingeya be nun dimediya be. Dimedi birin lan axa meni kera keren, a fa soto futi kui xanamu a fari ma.

Sariye muxejen nun seni nde (26)

1. Adamadi daxa axa matinxin; na matinxinyi daxa axa sa birin sago naxan findi dimedi xunxurie nun a matexie xaran fera. Xarande banxi xunde singe sofe findixi tekunon na. Yamakota xaranyi nun yirawali xaranyi lanma axa rayiriwa. Lanni banxinde xungbe wayibiya xi birin be, birin nun a xaxili bere.
2. Lanni lan axa senbe fi adamayama amakenen, a senbe fi ibunadama xa wayibiyae ma. Alan, axa faxamui, di je, marafanyi rasonya namanse tagi, sie birin tagi, dine xundee tagi nun O.N.U. malanyi xa walie rasabati fe boje sa kui.
3. Adaxaxine di kanyie be e xa xuri sugandi e naxan fima e xadie ma.

Sariye mɔxɛɛnɛn nun solofere nde (27)

1. Adaxa adamadi birin bɛ a so nama xa lonni yayibafe a yɛɛɛra. Abɛɛɛɛ rawalie tɔnɛ sɔtɔ yamakɔta walie nun munafanyie naxe minima a kui.
2. Adaxa birin bɛ axa xaxili rawali, a bɛɛɛɛ rawali nun yamakɔta walie munafanyi xun magaga naxee yayilan fe fatanxi atan na.

Sariye mɔxɛɛnɛn nun solomasaxan nde (28)

Adaxa adamadi birin bɛ axa a fondo rasiga yi sariyɛɛ ratinmɛ fe xɔn namanɛ kui nun a farima.

Sariye mɔxɛɛnɛn nun solomanani nde (29)

1. Lanɛ rakamali daxi na ibunadama bɛ axa nama kui, nama naxan findi axa adamaya a nun axa yɛɛɛralui sabura.
2. Sariyɛɛ dande saxinɛ adamadi birin bɛ axa maraba, a nun axa yɛɛɛralui rasabati kui, na nan anijɛma axa na maraba anun axa yɛɛɛralui mabanban sadɔxɔfe mixi gbɛɛ ra alako taxasi nun yiriwɛ sabati ma nama kui kinaxɛ naxan a yɛɛɛ ra.
3. Na wayibiyae nun na yɛɛɛ ralui mu nɔma rabade muku O.N.U. waxɔnfe nun axa sariyɛ saxie xanbi.

Sariyɛ tongosaxan nde (30)

Sariyɛ nun wayibiya yo muna yi masenyi xungbe kui naxan kiraya nde masenxi namanɛ bɛ, malanyi xanamu mixi nde bɛ naxan anijɛma axa kɛwali nde raba naxan sabui nɔma mayibiya e nun sariyɛɛ naxee masen xi nee xunnakanade.